

INGA GAILE

Ilusad

Läti keelest tõlkinud Merle Vare

SA Kultuurileht

Tõlgitud väljaandest:

Inga Gaile

Skaistās

Dienas Grāmata, 2019

Teose väljaandmist on toetanud platvorm Latvian Literature

Toimetanud Ilze Tālberga

Keeleliselt toimetanud Lauri Eesmaa

Korrektuuri lugenud Katrin Kern

Kujundanud Maris Kaskmann

© Inga Gaile, 2019

Kõik õigused kaitstud – Inga Gaile ja Dienas Grāmata Ltd.

© Tõlge eesti keelde. Merle Vare ja Loomingu Raamatukogu, 2024

© Kaanefoto. Inga Gaile, Vikipeedia, 2020, CC BY-SA 4.0

Kolleegium

Toomas Haug, Tiit Hennoste, Maarja Kangro, Lauri Kitsnik, Hasso Krull,

Maria-Kristiina Lotman, Ilona Martson, Mati Sirkel, Elle-Mari Talivee,

Marek Tamm, Jaak Tomberg, Udo Uibo

Toimetus

Harju 1, 10146 Tallinn

Tel: 627 6425

E-post: LR@loominguraamatukogu.ee

Trükkinud Tallinna Raamatutrükikoda

ISSN 1406-0515

ISBN 978-9916-755-14-3 (trükis)

ISBN 978-9916-755-15-0 (epub)

*Ent sõnad – need on kahe teraga mõõk
nende losside ja sinu kodu kohal.*

Vizma Belševica

Ma tahan rääkida ühe loo. Tahan ära rääkida oma loo. Kuidas ma seda aga tegema peaksin?

Ma võin proovida.

Juhtum on lihtne... Õigupoolest polegi see juhtum. Pigem on see loo kangelas vajadus mõista, mis õieti juhtus. Saada selgust, mis on juhtunud, libisenud läbi tema sõrmede, vorminud augu tema rinda, asetanud ta silmitsi jõuga, mis ei ole, ei saa olla, pole kunagi olnud tema oma. See ei kuulu mulle, ma pole seda valu ära teeninud. Sa ei taipa ju midagi. Lihtsalt ei suuda end kokku võtta ja normaalne olla. Kes sind säärasena armastama hakkab? Vaata end. Noor naine.

Miks siis just noor?

Naine.

Ja miks just naine? Jah, me veel ei tea, kas see on naine või mees.

Inimene?

Inimene. Keegi ei tea veel teda, ei tea tema vanust, sugu ega nime.

Ühel külmal talvepäeval astub inimene kirikusse ja langeb altari ette põlvili.

See pole talvepäev.

Jah, õige, kevad on juba käes. Ometigi on lund väga palju.

Inimesel pole ebamugav langeda kirikus põlvili talvise valguse viirus, mis voogab vitraažklaasist läbi Maarja alandlikult langetatud pea ja oreoli, millest ta pea langetamise hetkel veel teadlik pole, sest...

Siinkohal tuleb märkida, et see pole ikkagi päev. See on hommik. Argipäeva hommik. Ja argipäeva hommikul, mil teised teevad tööd, mil teised äratavad oma ilusaid õrnu lapsukesi ja armsamaid, on inimene purjus. Inimene astub külmal, lumisel esimese kevadkuu hommikul napsisena, ei, purjuspäi kirikusse ja langeb põlvili. Inimene ei tunne end ebamugavalt, sest esiteks, nagu juba öeldud, inimene on napsine ja jook lämmatab tema alatise teisi emotsioone summutava häbitunde. Ja teiseks on kirik tühi. Kuid mitte päris. Kiriku põrandat peseb

üks teine inimene. Sellel inimesel on valge rätik peas ja käeulatuses pang, mille seest ta võtab põrandalapi, väänab kuivaks, mähib ümber harja ning peseb sellega põrandat, ilma et heidaks teise, see tähendab, esimese inimese poole pilkugi. Ilma et heidaks pilkugi inimese poole, kes külmal, lumisel talvehommikul astub kirikusse, langeb teatraalselt punase plüüsiga polsterdatud altaripiirdele.

„Ära nüüd vaid uppi vaju,“ mõtleb inimene ja seab käed palveks kokku, langetab pea ja ütleb oma palve.

Ja see läheb täide. See läheb tervenisti täide.